

Broj: 05-05-1-2371-2/12
Sarajevo, 1. august 2012. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PREDSJEDNIK	06.08.2012		
ORGANIZACIJA	KLASIFIKACIJA	POSREDOVANJE	STANJE
01.02-05-2-1009/12	SECRET	57/1	prilaz

H

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

**- PREDSTAVNIČKI DOM
- DOM NARODA**

Predmet. Saglasnost za ratifikaciju sporazuma, traži se

U skladu sa članom 16. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Sl. glasnik BiH", br 29/00), dostavljamo vam radi davanja saglasnosti za ratifikaciju:

Sporazum o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa horizontalnim programom nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć. Sporazum je potpisao g. Dragan Vrankić 2. februara 2012. godine, u Sarajevu.

Budući da je Ministarstvo finansija i trezora BiH nadležno za provođenje postupka za zaključivanje ovog sporazuma molimo vas da na sastanke vaših komisija, odnosno sjednice Doma, pored predstavnika Predsjedništva BiH, kao predlagača, pozovete i predstavnika Ministarstva koji poslanicima, odnosno delegatima može dati sve potrebne informacije o sporazumu.

S poštovanjem,

GENERALNI SEKRETAŘ
Ranko Ninković

MFA-BA-MPP
Broj: 08/1-21-05-5-15312/12
Sarajevo, 27.06.2012. godine

PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 31.07 2012

Priloga izdane prijema	Broj lista u 2012.	Redni broj	Broj prijema
21	051	2371	

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Predmet: Prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa horizontalnim programom nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć za 2009. godinu

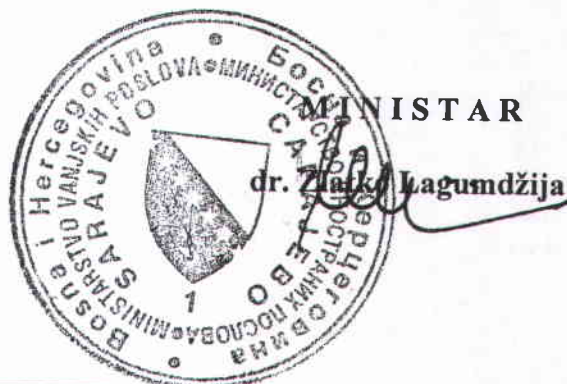
U prilogu dostavljamo prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa horizontalnim programom nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć za 2009. godinu koju je utvrdilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 11. sjednici održanoj 23.06.2012. godine, kako bi Predsjedništvo Bosne i Hercegovine u skladu sa odredbama člana 15.-17. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00), donijelo Odluku o ratifikaciji navedenog Sporazuma.

Sporazum finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa horizontalnim programom nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć za 2009. godinu je potpisan u Briselu, 02. februara 2010. godine i u Sarajevu, 26. avgusta 2010. godine.

U ime Bosne i Hercegovine Sporazum je potpisao gospodin Dragan Vrankić, ministar finansija i trezora BiH, a u ime Evropske komisije gospođa Alexandra Cas Granje, vršilac dužnosti direktora.

Podsjećamo da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine donijelo Odluku o prihvatanju predmetnog Sporazuma i određivanju potpisnika na 76. sjednici održanoj 26 avgusta 2010. godine (broj Odluke: 01-50-1-3474-31/10 od 26.08.2010. godine).

Prilog:
kao u tekstu

SPORAZUM O FINANCIRANJU

IZMEĐU

BOSNE I HERCEGOVINE

I

EUROPSKE KOMISIJE

U SVEZI SA HORIZONTALNIM PROGRAMOM
NUKLEARNE SIGURNOSTI I ZAŠTITE OD RADIJACIJE U
OKVIRU INSTRUMENTA ZA PRETPRISTUPNU POMOĆ
ZA 2009. GODINU

Datum

SADRŽAJ

Preambula

- 1. Program**
- 2. Sprovedba programa**
- 3. Strukture i tijela sa odgovornostima**
- 4. Financiranje**
- 5. Rok za ugovaranje**
- 6. Rok za izvršenje ugovora**
- 7. Rok za oslobađanje sredstava**
- 8. Postupanje sa prihodima**
- 9. Dozvoljeni rashodi**
- 10. Čuvanje dokumenata**
- 11. Mapa puta za decentralizaciju bez ex-ante kontrola**
- 12. Tumačenje**
- 13. Djelimična nevaljanost i slučajni propusti**
- 14. Revizija i amandmani**
- 15. Prestanak važenja**
- 16. Prevazilaženje razlika**
- 17. Izvještavanje**
- 18. Broj originala**
- 19. Aneksi**
- 20. Stupanje na snagu**

Aneks A Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od radijacije u okviru komponente IPA za pomoć u tranziciji i izgradnji institucija za 2009. godinu, usvojen odlukom Komisije C(2009)8407 od 12.11.2009. godine.

Aneks B Okvirni sporazum između Europske Komisije i Bosne i Hercegovine od 20.02.2008. godine.

SPORAZUM O FINANCIRANJU

BOSNA I HERCEGOVINA

i

EUROPSKA KOMISIJA

u daljem tekstu zajednički "Strane", ili pojedinačno "Zemlja korisnica" u slučaju Bosne i Hercegovine, ili "Komisija" u slučaju Europske Komisije.

S obzirom na sljedeće činjenice:

- (a) 1. kolovoza 2006. godine, Vijeće Europske unije usvojilo je Uredbu (EC) br. 1085/2006 kojom je uspostavljen instrument pretpristupne pomoći (u daljem tekstu: "Okvirna uredba o IPA-i"). Stupivši na snagu 1. siječnja 2007. godine, ovaj instrument predstavlja jedinstvenu pravnu osnovicu za pružanje financijske pomoći zemljama kandidatima (trenutačno su to Hrvatska, Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija i Turska) i potencijalnim zemljama kandidatima (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Srbija, uključujući Kosovo¹) u njihovim nastojanjima da unaprijede političke, gospodarske i institucionalne reforme sa ciljem konačnog pridruživanja Europskoj uniji.
- (b) 12. lipnja 2007. godine Komisija je usvojila Uredbu (EC) br. 718/2007, kojom se primjenjuje Okvirna uredba o IPA-i i navode primjenjive uredbe o upravljanju i kontroli (u daljem tekstu: "Uredba o sprovedbi IPA-e").
- (c) Pomoć Europske unije putem instrumenta za pretpristupnu pomoć treba i dalje da osigurava potporu zemljama korisnicama u njihovim nastojanjima da ojačaju demokratske institucije i vladavinu prava, reformu javne uprave, sprovođenje gospodarskih reformi, poštovanje ljudskih i manjinskih prava, promoviranje ravnopravnosti spolova, da podupre razvoj civilnog društva i unaprijeđenje regionalne suradnje, pomirbe i rekonstrukcije, kao i da doprinese održivom razvoju i smanjenju siromaštva.

Za potencijalne zemlje kandidate, pomoć Europske unije može također obuhvatiti i određena usuglašavanja sa *acquis communautaire*, kao i potporu investicijskim projektima, čiji je cilj osobito izgradnja upravljačkih kapaciteta na području regionalnog i ruralnog razvoja, kao i razvoja ljudskih potencijala.
- (d) 20. veljače 2008. godine, Strane su zaključile Okvirni sporazum u kojem se postavljaju opća pravila suradnje i realizacije pomoći Europske unije na osnovu instrumenta za pretpristupnu pomoć.

¹ under UNSCR 1244/99

- (e) 12. studenoga 2009. godine, Komisija je usvojila Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od radijacije u okviru IPA komponente za pomoć u tranziciji i izgradnji institucija za 2009. godinu (u daljem tekstu: "program"). Dio ovog programa koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu realizirati će Komisija na centraliziranoj osnovi.
- (f) Da bi se realizirao ovaj program, nužno je da Strane zaključe Sporazum o financiranju, u kojem će se odrediti uvjeti za pružanje pomoći Europske unije, pravila i procedure u pogledu oslobađanja sredstava koja se odnose na takvu pomoć, kao i uvjeti prema kojima će se njome upravljati.

SUGLASILE SU SE O SLJEDEĆEM:

1 PROGRAM

Komisija će učestvovati, putem granta, u financiranju sljedećeg programa, koji je dan u Aneksu A ovog Sporazuma:

Broj programa: *CRIS N° 2009/021-640*

Naziv: Horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od radijacije u okviru komponente IPA za pomoć u tranziciji i izgradnji institucija za 2009. godinu – C(2009)8407 od 12.11.2009. godine.

Dio ovog programa koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu uključuje pet projekata: tri nacionalna projekta, jedan regionalni projekat i jedan administrativni sporazum sa Zajedničkim istraživačkim centrom koji pokriva – između ostalih – Bosnu i Hercegovinu.

Projekt br. 2: "Smanjenje medicinske i profesionalne izloženosti u postupku mamografije".

Projekt br. 3: "Trening centar u Banjaluci za jačanje kapaciteta u zaštiti od radijacije".

Projekt br. 4: "Jačanje tehničkih kapaciteta monitoringa radionuklida u životnoj sredini"..

Projekt br. 11: "Jačanje sustava dozimetrijske kontrole za profesionalno izložene radnike i pacijente".

Projekt br. 12: "Tehničko arhiviranje (back-up) u IPA horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od radijacije".

2 SPROVEDBA PROGRAMA

- (1) Dio ovog programa koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu će realizirati Komisija na centraliziranoj osnovi, u smislu članka 53a Uredbe Vijeća (EC Euratom) br. 1605/2002 o financijskoj regulativi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica, prema posljednjoj izmjeni putem Uredbe (EC Euratom) 1525/2007 od 17. prosinca 2007. godine (u daljem tekstu: "Financijska regulativa").
- (2) Program će se realizirati sukladno odredbama Okvirnog sporazuma o Pravilima suradnje u pogledu financijske pomoći Europske unije Bosni i Hercegovini i realizacije pomoći na osnovu instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA), kojeg su Strane zaključile 20. veljače 2008. godine (u daljem tekstu: "Okvirni sporazum"), koji je dan u Aneksu B ovog Sporazuma.

3 STRUKTURE I TIJELA SA ODGOVORNOSTIMA

Zemlja korisnica će imenovati državnog koordinatora za IPA-u, sukladno Okvirnim sporazumu, koji će djelovati kao predstavnik Zemlje korisnice *vis-à-vis* Komisije. Koordinator će voditi računa o održavanju tijesnih veza između Komisije i Zemlje korisnice u pogledu općeg procesa pristupa, kao i pretpristupne pomoći Europske unije na osnovu IPA-e.

4 FINANCIRANJE

Financiranje realizacije ovog Sporazuma ići će na sljedeći način:

- (a) Učešće Europske unije za 2009. godinu je fiksno i iznosi najviše 8.500.000 eura, kako je navedeno u programu. Od ovog učešća, maksimalan iznos od 961.000 eura je predviđen za nacionalne projekte u okviru programa koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu. Međutim, isplata učešća Europske unije putem Komisije vršit će se u granicama raspoloživih sredstava.
- (b) Troškove struktura i tijela koja osnuje Zemlja korisnica radi realizacije ovog programa snosit će Zemlja korisnica.

5 ROK ZA UGOVARANJE

- (1) Pojedinačni ugovori i sporazumi kojima će se realizirati ovaj Sporazum zaključit će se najkasnije u roku od dvije godine od dana potpisivanja ovog Sporazuma.
- (2) U opravdanim slučajevima, ovaj rok za potpisivanje ugovora može se produžiti prije isteka krajnjeg roka na period od najviše tri godine od dana potpisivanja ovog Sporazuma.
- (3) Sva sredstva za koja se ne zaključi ugovor prije isteka krajnjega roka za potpisivanje ugovora bit će obustavljena.

6 ROK ZA IZVRŠENJE UGOVORA

- (1) Ugovori se moraju izvršiti u roku od najviše dvije godine po isteku krajnjeg roka za potpisivanje ugovora.
- (2) Rok za izvršenje ugovora može se produžiti prije isteka krajnjeg roka u opravdanim slučajevima.

7 ROK ZA OSLOBAĐANJE SREDSTAVA

- (1) Sredstva se moraju osloboditi najkasnije godinu dana po isteku krajnjeg roka za izvršenje ugovora.
- (2) Rok za oslobađanje sredstava može se produžiti prije isteka krajnjeg roka u opravdanim slučajevima.

8 POSTUPANJE SA PRIHODIMA

- (1) Prihodi u svrhe IPA-e obuhvataju prihode koji su ostvareni putem aktivnosti, tijekom perioda sufinanciranja, od prodaje, iznajmljivanjem, usluga upisa/honorara, ili druge ekvivalentne prihode osim sljedećeg:
 - (a) prihoda koji su ostvareni putem ekonomskog životnog vijeka sufinanciranih investicija u slučaju investicija u poduzeća;
 - (b) prihoda ostvarenih u okviru mjera financijskog inženjeringa, uključujući zajednički ulagački kapital i sredstva iz kredita, garancije, lizinga;
 - (c) tamo gdje je primjenjivo, učešća privatnog sektora u sufinanciranju operacija, što će se prikazati uz javno učešće u financijskim tablicama programa.
- (2) Prihodi iz stavka 1 ovog članka predstavljaju dobit koja će se oduzeti od iznosa dozvoljenih rashoda dane operacije. Najkasnije na dan zatvaranja programa, odgovarajući dozvoljeni rashodi aktivnosti umanjit će se za ove prihode u potpunosti ili pro-rata, ovisno od toga da li su u tijeku sufinancirane aktivnosti ostvareni u cijelosti ili samo djelomice.

9 DOZVOLJENI RASHODI

- (1) Rashodi koji budu ostvareni tijekom programa iz Aneksa A bit će predmet učešća Europske unije ukoliko se stvarno ostvare po potpisivanju ugovora i dodjeljivanja sredstava granta za sprovedbu tog programa, osim u slučajevima izričito predviđenim u Financijskoj regulativi.
- (2) Sljedeći rashodi neće biti predmet učešća Europske unije u sklopu programa iz Aneksa A:
 - (a) porezi, uključujući porez na dodanu vrijednost;
 - (b) carinske i uvozne dažbine, kao i bilo koje druge naknade;
 - (c) nabava, iznajmljivanje ili lizing zemljišta i postojećih zgrada;
 - (d) novčane kazne, financijski penali i sudski troškovi;
 - (e) operativni troškovi;
 - (f) polovna oprema;
 - (g) bankarske provizije, troškovi garancije i slične naknade;
 - (h) troškovi pretvorbe, naknade i gubitci po tečajnoj razlici u svezi sa bilo kojim euroračunom za pojedinačne komponente, kao i drugi čisto financijski izdatci;

- (i) učešća u naturi;
 - (j) bilo kakvi troškovi lizinga;
 - (k) troškovi amortizacije;
- (3) Iznimno od stavka 2 ovoga članka, Komisija će odlučiti na osnovi svakog pojedinačnog slučaja o tome da li su sljedeći rashodi opravdani:
- (a) operativni troškovi, uključujući troškove iznajmljivanja, koji se isključivo odnose na period sufinanciranja aktivnosti;
 - (b) porez na dodanu vrijednost, ukoliko su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (i) da se ni u kome slučaju ne mogu vratiti;
 - (ii) da je utvrđeno da će ih snositi krajnji korisnik; i
 - (iii) da su jasno utvrđeni u prijedlogu projekta.
- (4) Troškovi financirani u sklopu IPA-e neće biti podložni nikakvom drugom financiranju u okviru proračuna Europske unije.

10 ČUVANJE DOKUMENATA

- (1) Svi dokumenti koji se odnose na program iz Aneksa A čuvat će se najmanje pet godina od dana kada Europski parlament odobri oslobađanje sredstava za proračunsku godinu na koju se dokument odnosi.
- (2) U slučaju da program iz Aneksa A nije konačno završen u roku iz stavka 1 ovog članka, dokumenti koji se odnose na njega čuvat će se do kraja godine koja nastupa poslije godine u kojoj je program iz Aneksa A završen.

11 MAPA PUTA ZA DECENTRALIZACIJU BEZ EX-ANTE KONTROLA

- (1) Zemlja korisnica izradit će detaljnu mapu puta sa indikacijskim reperima i vremenskim rokovima za postizanje decentralizacije sa *ex ante* kontrolama od strane Komisije. Pored toga, Zemlja korisnica će izraditi indikacijsku mapu puta za postizanje decentralizacije bez *ex ante* kontrola od strane Komisije.
- (2) Komisija će nadgledati sprovedbu mape puta navedene u stavku 1, i uzet će u obzir rezultate koje u ovom kontekstu postigne zemlja korisnica, osobito u pružanju pomoći. Mapa puta za postizanje decentralizacije bez *ex ante* kontrola može podrazumijevati fazno ukidanje raznih vrsta *ex-ante* kontrola.
- (3) Zemlja korisnica će redovito informirati Komisiju o napretku ostvarenom u sprovedbi mape puta.

12 TUMAČENJE

- (1) Ovisno o svakoj uredbi ovog Sporazuma koja eventualno govori drukčije, termini koji se koriste u ovom Sporazumu će imati isto značenje koje im se pripisuje u Okvirnoj uredbi o IPA-i i Uredbi o sprovedbi IPA-e.
- (2) Ovisno o svakoj uredbi ovog Sporazuma koja eventualno govori drukčije, upućivanje na ovaj Sporazum će značiti upućivanje na isti Sporazum uz sve njegove povremene izmjene, dopune i zamjene.
- (3) Svako pozivanje na uredbe Vijeća ili Komisije značit će pozivanje na naznačene inačice tih uredaba. Ukoliko bude potrebno, izmjene ovih uredaba bit će unesene u ovaj Sporazum putem amandmana.
- (4) Zaglavlja u ovom Sporazumu nemaju pravni značaj i ne utječu na njegovo tumačenje.

13 DJELIMIČNA NEVALJANOST I SLUČAJNI PREVIDI

- (1) Ukoliko neka odredba ovog Sporazuma jeste ili postane nevaljana, ili ako ovaj Sporazum sadrži slučajne previde, to neće utjecati na valjanost ostalih odredaba ovog Sporazuma. Strane će zamijeniti svaku nevaljanu odredbu valjanom odredbom koja će u najvećoj mogućoj mjeri biti sukladna cilju i namjeri nevaljane odredbe.
- (2) Strane će popuniti sve eventualne slučajne previde odredbom koja najbolje odgovara svrsi i namjeri ovog Sporazuma, sukladno Okvirnoj uredbom o IPA-i i Uredbi o sprovedbi IPA-e.

14 REVIZIJA I AMANDMANI

- (1) Sprovedba ovog sporazuma bit će predmet periodične revizije u vrijeme koje odrede Strane.
- (2) Svaki eventualni amandman o kojem se Strane usaglase bit će u pisanom obliku i činit će dio ovog Sporazuma. Takvi amandmani stupit će na snagu na dan koji odrede Strane.

15 PRESTANAK VAŽENJA

- (1) Bez utjecaja na stavak 2, ovaj Sporazum će prestati važiti osam godina od dana njegovog potpisivanja. Ovaj prestanak važenja ne isključuje mogućnost da Komisija izvrši financijske korekcije sukladno Članku 56 Uredbe o sprovedbi IPA-e.
- (2) Ovaj Sporazum može raskinuti bilo koja od Strana uz pismenu obavijest drugoj Strani. Ovakav raskid stupa na snagu šest kalendarskih mjeseci nakon dana pismene obavijesti.

16 PREVAZILAŽENJE RAZLIKA

- (1) Razlike koje nastanu iz tumačenja, aktivnosti i sprovedbe ovog Sporazuma, na bilo kojem i svim razinama učešća, rješavat će se sporazumno putem konzultacija između Strana.

- (2) Ukoliko sporazumno rješenje nije moguće, bilo koja Strana može uputiti predmet na arbitražu sukladno Opcijskim pravilima arbitraže za međunarodne organizacije i države Stalnog arbitražnog suda, koja budu na snazi na dan potpisivanja ovog Sporazuma.
- (3) Jezik arbitražnog postupka je engleski jezik. Autoritet za imenovanje je generalni tajnik Stalnog arbitražnog suda na osnovu dostavljenog pismenog zahtjeva bilo koje od Strana. Odluka arbitražnog suca je obvezujuća za sve Strane i nema mogućnosti žalbe na ovu odluku.

17 IZVJEŠTAVANJE

- (1) Sva korespondencija u svezi sa ovim Sporazumom vršit će se u pisanom obliku i na engleskom jeziku. Sva korespondencija mora biti potpisana i mora se dostaviti kao originalni dokument ili putem telefaksa.
- (2) Sva korespondencija u svezi sa ovim Sporazumom mora se dostaviti na sljedeće adrese:

Za Komisiju:

Ms Alexandra Cas Granje
Acting Director
Directorate General for Enlargement
CHAR 05/114
B-1049 Bruxelles

Fax: +32 2 2957502

Za zemlju korisnicu:

g. Dragan Vrankić
Ministar
Ministarstvo financija i trezora BiH
Trg Bosne i Hercegovine 1
71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Faks: +387 (0) 33 220 157

18 BROJ ORIGINALA

Ovaj Sporazum je sačinjen u dva primjerka na engleskom jeziku.

19 ANEKSI

Aneksi A i B čine sastavni dio ovog Sporazuma.

20 STUPANJE NA SNAGU

Ovaj Sporazum stupa na snagu sa danom njegovog potpisivanja. U slučaju da ga obje Strane ne potpišu istoga dana, Sporazum stupa na snagu sa danom kada ga potpiše druga po redu od dviju Strana.

Potpisao, za i u ime Bosne i Hercegovine, u Sarajevu, 26. kolovoza 2010. godine

g. Dragan Vrankić, v.r.

ministar financija i trezora BiH

Potpisao, za i u ime Komisije, u Bruxellesu, 02. veljače 2010. godine

g-đa Alexandra Cas Granje, v.r.
vršilac dužnosti direktora

**ANEKS A HORIZONTALNI PROGRAM O NUKLEARNOJ SIGURNOSTI
I ZAŠTITI OD RADIJACIJE U OKVIRU KOMPONENTE IPA
ZA POMOĆ U TRANZICIJI I IZGRADNJI INSTITUCIJA ZA
2009. GODINU, USVOJEN ODLUKOM KOMISIJE C(2009)8704
OD 12.11.2009. GODINE**

**ANEKS B OKVIRNI SPORAZUM IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I
EUROPSKE KOMISIJE OD 20.02.2008. GODINE.**

Potvrđujem da ovaj prevod potpuno
odgovara izvorniku koji je sastavljen
na engleskom jeziku.

Br. dnevnika:

Datum:

Mjesto:

ZINAJDA HRVAT

Stalni sudski tumač za engleski jezik.

**ANEKS A: Horizontalni program Nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije u sklopu IPA
komponente Potpora u tranziciji i izgradnji institucija za 2009. godinu¹**

1. IDENTIFIKACIJA

Korisnici	Zapadni Balkan: Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, bivša Jugoslovenska Republika Makedonija, Crna Gora, Srbija, uključujući Kosovo pod UNSCR 1244/99
CRIS broj	2009/021-640
Godina	2009.
Troškovi	8.500.000 eura
Organ zadužen za izvršenje	Europska komisija u ime Korisnika; Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA) uz zajedničko upravljanje sa Europskom komisijom sukladno Članku 53d Financijske regulative i odgovarajućih odredaba Pravila sprovedbe; Projekt br. 12 će biti sproveden putem administrativnog aranžmana sa Zajedničkim istraživačkim centrom – Institut za energiju (JRC-IE).
Krajnji datum za zaključenje Sporazuma o financiranju	Najkasnije do 31.12.2010. godine
Krajnji datum za ugovaranje	2 godine po datumu zaključenja Sporazuma o financiranju. Ovi datumi će se primjenjivati i kada je u pitanju državno sufinanciranje.
Krajnji datumi za izvršenje	2 godine od krajnjeg datuma za ugovaranje. Ovi datumi će se primjenjivati i kada je u pitanju državno sufinanciranje.
Šifra sektora	23064
Proračunske stavke	22.020701 – Regionalni i horizontalni programi
Menadžer za zadatke programa	Jedinica D3 - Regionalni programi DG Proširenje
Menadžer za izvršenje zadataka	Jedinica D3 - Regionalni programi DG Proširenje, IAEA, JRC

¹ Usvajanje Horizontalnog programa nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije u sklopu IPA komponente Potpora u tranziciji i izgradnji institucija za 2009. godinu ne obuhvata pojedinačne pozicije Država članica o statusu Kosova pod regulativom UNSCR 1244/99, a o o čemu će one odlučiti sukladno svojoj državnoj praksi i međunarodnom pravu.

2. PRIORITETNE OSI / (MJERE) / PROJEKTI

2.a Prioritetne osi

IPA horizontalni program Nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije sprovodi se u kontekstu prioritetne osi pod nazivom „Sposobnost preuzimanja obveza Članstva i približavanja Europskim standardima“.

Kako je naznačeno u IPA Višekorisničkom višegodišnjem indikacijskom planskom dokumentu (MIPD) 2009-2011², ovaj program rješava i regionalna i horizontalna pitanja. U poglavku 2.3.3.11 Višekorisničkog višegodišnjeg indikacijskoga planskog dokumenta - *Nuklearna sigurnost i zaštita od radijacije* jasno se navodi da:

- (1) Svi IPA korisnici se suočavaju sa radiološkim pitanjima koja su povezana sa upotrebom radionuklida za industrijske i medicinske primjene;
- (2) Primjerice, upravljanje zapečaćenim radioaktivnim izvorima, koji se demontiraju od radioaktivnih gromobrana, i rukovanje centraliziranim spremištima za odlaganje radioaktivnog otpada ostaju ključno pitanje
- (3) Upravljanje radionuklidima u bolnicama zahtijeva ulaganja i kadrovsku obuku
- (4) Radioaktivno zagađenje okoliša osiromašenim uranijumom kao zaostavština iz rata u Bosni i Hercegovini također zahtijeva pomoć;
- (5) Doze dane pacijentima iz medicinskog izlaganja vrijedne su pomoći u nizu IPA korisnika;
- (6) U Srbiji, rukovanje, obnova i demontiranje reaktora za nuklearna istraživanja predstavlja dodatni izvor rizika od radijacije, što bi zahtijevalo ulaganja, osobito za upravljanje potrošenim nuklearnim gorivom i radioaktivnim otpadom;
- (7) Radiološkim pitanjima u IPA korisnicima treba se posvetiti sa ciljem konačnog premještanja *acquis*-a u nuklearni domen, uključujući međunarodne konvencije čija je Europska komisija stranka. Ovo premještanje bi zahtijevalo niz zakonodavnih i regulatornih aktivnosti i utjecalo bi na aktualnu praksu upravljanja radionuklidima i radioaktivnim materijalima.

Važno je naglasiti da je povećanje tehničkog kapaciteta nacionalnih regulatora za nuklearnu i sigurnost i zaštitu od radijacije preduvjet za bilo koji vid poboljšanja radiološke situacije na Zapadnom Balkanu. Pored toga, premještanje *acquis*-a Zajednice u nuklearno područje i posebice na zaštitu od radijacije ovisi od postojanja i dobrog funkcioniranja ovih regulatora. Polazeći od činjenice da su u većini zemalja Zapadnog Balkana, regulatori za nuklearnu sigurnost i zaštitu od radijacije još uvijek prilično slabi, u razvoju ili čak nisu još uvijek u cijelosti niti ustanovljeni, kao na Kosovu³, još uvijek ne postoje jasne nacionalne strategije za rješavanje radioloških pitanja. Očekuje se da, zahvaljujući IPA potpori, a osobito zahvaljujući IPA horizontalnim programima o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od radijacije za 2007., 2008. i 2009. godinu, ove strategije mogu se postepeno izraditi u bliskoj budućnosti i, na toj osnovi,

² C(2009)4518, 16.06.2009.

³ prema UNSCR 1244/99.

mape puta mogu se uspostaviti za potpuno premještanje *acquis*-a Zajednice u domen nacionalnog zakonodavstva i propisa.

Prilično dramatična radiološka situacija koja trenutačno vlada u Nuklearnom institutu Vinča u blizini Beograda u Srbiji podstakla je pitanja sigurnosti i bezbjednosti koja se moraju hitno riješiti. Ovo je razlog zbog kojeg Međunarodna zajednica putem IAEA daje doprinos financiranju Programa dekomisije Nuklearnog instituta Vinča (VIND), čiji je cilj poboljšanje rukovanja radioaktivnim otpadom, dekomisija nuklearnih postrojenja i dekontaminacija zaraženih područja na licu mjesta. IPA horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od radijacije ima za cilj učešće u nekim od projekata koji su već identificirani od strane srbijanskih vlasti u suradnji sa IAEA.

Ovaj program je usmjeren ka setu od devet državnih projekata, i dva regionalna projekta, koji pokrivaju prioritete Višekorisničkog MIPD. Pored toga, program uključuje jedan administrativni aranžman sa Zajedničkim istraživačkim centrom - Institut za energiju (Peten), koji bi trebao osigurati nužnu tehničku potporu za DG Proširenje kako bi otpočeo sa ostvarivanjem, nadzorom i evaluacijom rezultata svih ovih projekata.

2. b Opis projekata grupiranih po prioritetnoj osi

Opći kontekst

Programiranje IPA projekata na polju nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije počelo je 2007. godine. Program za 2007. godinu sastojao se od šest regionalnih projekata, koji su za cilj imali procjenu trenutačne situacije na Zapadnom Balkanu u svezi sa nekolicinom važnih radioloških pitanja, naime: regulatorna infrastruktura, upravljanje zapečaćenim radioaktivnim izvorima, uključujući radioaktivne gromobrane, upravljanje radioaktivnim materijalima koji se javljaju u prirodi (NORM) i tehnološki poboljšanim radioaktivnim materijalima koji se javljaju u prirodi (TENORM), upravljanje radioanuklidima u medicinskim ustanovama, prevencija i borba protiv nezakonite trgovine nuklearnim materijalima i izvorima radijacije, i nadziranje radioaktivnosti u okolišu. Pored toga, ovaj program je uključivao dva državna projekta u Srbiji, koji za cilj imaju doprinos upravljanju potrošenim nuklearnim gorivom koje sadrži visoko obogaćeni uranijum u Nuklearnom institutu Vinča pored Beograda, i poboljšanje upravljanja radioaktivnim otpadom na licu mjesta.

IPA horizontalni program o Nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od radijacije za 2008. godinu nastavio je davati potporu poboljšanju radiološke situacije u Nuklearnom institutu Vinča u Srbiji putem šest državnih projekata, koji obuhvataju upravljanje zapečaćenim radioaktivnim izvorima koji su trenutačno uskladišteni, dekomisiju zastarjelih i nesigurnih spremišta za radioaktivni otpad, upravljanje kapacitetima za obradu i stvaranje uvjeta za odlaganje radioaktivnog otpada, sprovedbu istraživanja radioaktivnosti u Institutu Vinča, poboljšanje infrastrukture za zaštitu od radijacije i osnivanje Jedinice za upravljanje projektom. Pored toga, programirano je sedam drugih projekata nacionalnog obima u drugim zemljama Zapadnog Balkana, koji su za cilj imali da pokriju nekoliko prioriteta aktivnosti. Oni su se odnosili na osnivanje laboratorija za kalibraciju jonizirane radijacije u Bosni i Hercegovini, upravljanje nezapečaćenim radionuklidima u pet medicinskih ustanova u Bosni i Hercegovini, jačanje tehničkog kapaciteta regulatornog tijela zaduženog za nuklearnu sigurnost u Hrvatskoj, smanjenje medicinskog izlaganja u Hrvatskoj, i uspon Organizacije za tehničku potporu do regulatornog tijela u Crnoj Gori. Ovaj program je okončan putem regionalnog projekta koji ima za cilj poboljšanje tehničkog kapaciteta nuklearnih regulatornih tijela svih Korisnika i ocjenu stupnja prijenosa *acquis*-a Zajednice na polju nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja na njihovo državno zakonodavstvo i propise.

IPA horizontalni program o Nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od radijacije za 2009. godinu je logični nastavak gore pomenutog programa, sa akcentom na rješavanju radioloških pitanja u Vinči, uključujući upravljanje potrošenim nuklearnim gorivom, kao i rješavanje niza drugih pitanja, tj. upravljanje zapečaćenim radioaktivnim izvorima, dozimetrijska kontrola, smanjenje medicinskog izlaganja, poboljšanje tehničkog kapaciteta organizacija za tehničku potporu državnim regulatornim tijelima, monitoring radioaktivnosti u okolišu, i unaprijeđenje Centra za obuku za zaštitu od radijacije.

Program će biti u bliskoj vezi sa IAEA s obzirom da projekti koji će biti sprovedeni u Vinči proširuju i razvijaju aktivnosti za koje su ova agencija i drugi međunarodni donatori izdvojili sredstva. Kao i u 2008. godini, ovi projekti bi trebali biti sprovedeni putem zajedničkog upravljanja sa IAEA.

Kao i tijekom prethodne dvije godine, IPA horizontalni program o Nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od radijacije nastavit će koordinirati svoje aktivnosti u drugim zemljama Zapadnog Balkana sa onima koje sprovodi IAEA. Ova suradnja će biti ostvarena putem redovitih sastanaka na kojima će se voditi opsežne diskusije o prijedlozima IPA i IAEA projekata kako bi se izbjeglo preklapanje.

Ovaj program će, također, uzimati u obzir aktivnosti poduzete u okviru drugih finansijskih instrumenata kojima se obrađuju nuklearna pitanja (tj. Instrument sigurnosne suradnje i Instrument za stabilnost).

Opis projekata

Projekt br. 1: „Poboljšanje zaštite od radijacije i monitoring sigurnosti“ sastoji se od poboljšanja aktualne tehničke evaluacije uređaja za joniziranu radijaciju koji se koriste u medicinskim centrima i industrijskim kompanijama u Albaniji kako bi se smanjilo profesionalno izlaganje i izlaganje pacijenata. Znatna dio ovog projekta posvećen je izradi strategije za poboljšanje zaštite i sigurnosti od radijacije u okviru medicinskih centara i industrijskih tvrtki u Albaniji. Izvjesna oprema bi trebala biti dostavljena Institutu za radijaciju, koji je korisnička organizacija. Očekuje se da će projekt biti zaključen na okruglom stolu koji će okupiti zainteresirane strane iz okvira albanskih organizacija, institucija i tvrtki koje su suočene sa pitanjima zaštite od radijacije.

Bit će zaključen jedan servisni i jedan ugovor o nabavi za iznos od 42.000 eura i 68.000 eura ponaosob, nakon javnih natječaja koji će biti zasebno pokrenuti u drugom kvartalu 2010. i prvom kvartalu 2011. godine. Dodatni servisni ugovor za utvrđeni iznos od 5.000 eura, koji će u potpunosti financirati korisnička organizacija, bit će pokrenut u trećem kvartalu 2011. godine.

Projekt br. 2: „Smanjenje medicinskog i profesionalnog izlaganja u mamografiji“ ima za cilj poboljšanje fundamentalnih aspekata mamografske dijagnostike i prakse medicinskih ispitivanja u Bosni i Hercegovini jačanjem tehničkih kapaciteta u dijagnostičkim centrima/centrima za ispitivanje u Bosni i Hercegovini, prvenstveno dva sveučilišna klinička centra u Sarajevu i Banjaluci. Ovaj projekt je u skladu sa *Direktivom vijeća 97/43 EURATOM i Europskim smjernicama za QA (Osiguranje kvalitete) u ispitivanju i dijagnostici raka dojke.*

Jedan servisni i jedan ugovor o nabavi za iznos od 58.000 eura i 328.000 eura ponaosob bit će zaključeni nakon javnih natječaja koji će biti zasebno pokrenuti u drugom kvartalu 2010. i drugom kvartalu 2011. godine.

Projekt br. 3: „Jačanje kapaciteta Centra za obuku za zaštitu od radijacije u Banjaluci“ bi trebao da poboljša tehnički kapacitet radnika u Bosni i Hercegovini koji su izloženi joniziranoj radijaciji definiranjem procedura obuke i licenciranja u skladu sa *Direktivama vijeća 96/29 i 97/43 EURATOM* i *Smjernicama za zaštitu od radijacije 116*. Projekt ima za cilj da poboljša i licencira regionalni centar za obuku u Banjaluci kako bi se izvršila njegova transformacija u nacionalni centar za obuku. Kao rezultat adekvatnog funkcioniranja nacionalnog centra za zaštitu od radijacije u Bosni i Hercegovini, razina profesionalnog izlaganja bi trebala biti smanjena, i incidenti i nesreće koje uključuju radioaktivne materijale bi se trebali izbjeći.

Jedan servisni i jedan ugovor o nabavi za iznos od 80.000 eura i 200.000 eura ponaosob bit će zaključeni nakon javnih natječaja koji će biti zasebno pokrenuti u drugom kvartalu 2010. i četvrtom kvartalu 2010. godine. Jedan ugovor o radovima za utvrđeni iznos od 60.000 eura, koji će u potpunosti financirati korisnička organizacija, bit će pokrenut u drugom kvartalu 2010. godine.

Projekt br. 4: „Jačanje tehničkih kapaciteta u monitoringu radionuklida u okolišu“ doprinijet će da se Bosna i Hercegovina uskladi sa *acquis-om Zajednice (EURATOM sporazum i EURATOM Direktive Vijeća)*, koji se odnosi na monitoring radioaktivnosti u okolišu. Znatna dio projekta bi trebao da se sastoji od izrade nacrtu za nacionalni monitoring program za radioaktivnost i sprovođenja kampanje za uzimanje uzoraka/kampanje za mjerenje (uključujući mjerenje osiromašenog uranijuma). Trebala bi biti dostavljena oprema za nekoliko instituta sa ciljem poboljšanja njihovog tehničkog kapaciteta.

Jedan servisni ugovor i jedan ugovor o nabavi za iznos od 135.000 eura i 160.000 eura ponaosob bit će zaključeni nakon javnih natječaja koji će biti zasebno pokrenuti u drugom kvartalu 2010. i drugom kvartalu 2011. godine. Jedan ugovor o nabavi za utvrđeni iznos od 55.000 eura, koji će u potpunosti financirati korisnička organizacija, bit će pokrenut u drugom kvartalu 2011. godine.

Projekt br. 5: „Jačanje zaštite od radijacije i nuklearne sigurnosti putem poboljšanja sposobnosti CETI“ sastoji se od poboljšanja tehničkih sposobnosti Centra za ekotoksikološka istraživanja Crne Gore (CETI), koji čini Organizaciju za tehničku pomoć (TSO) za crnogorsko nuklearno regulatorno tijelo (EPA). Ovo poboljšanje bi trebalo biti usredsređeno na sljedeća glavna polja aktivnosti: monitoring radioaktivnosti u okolišu i reagiranje na radiološke/nuklearne krizne situacije, i kontrola izlaganja radnika i javnosti, uključujući pacijente izložene joniziranoj radijaciji. Putem ovog poboljšanja bit će moguće proširiti sertifikaciju/akreditaciju CETI aktivnosti, tako da se u potpunosti pokrije područje zaštite od radijacije i nuklearne sigurnosti, koje je od važnosti za Crnu Goru.

Jedan ugovor o nabavi za iznos od 105.000 eura bit će zaključen nakon javnoga natječaja koji bi trebao biti pokrenut u drugom kvartalu 2010. godine. Pored toga, istovremeno bit će pokrenut još jedan ugovor o nabavi za iznos od 33.000 eura, koji će u potpunosti financirati korisnička organizacija.

Projekt br. 6: „Sprovedba preporuka istraživanja radioaktivnosti“ je druga faza višegodišnje aktivnosti, čiji je cilj dekontaminacija zagađenih područja i građevina u Nuklearnom institutu Vinča u Srbiji. Važno je navesti da je prva faza ovog istraživanja radioaktivnosti financirana sredstvima IPA horizontalnog programa o Nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od radijacije za 2008. godinu. Druga faza bi trebala da sprovede bar dio preporuka faze 1 u svezi sa utvrđivanjem prioritete liste mjesta i zgrada koje bi trebale biti dekontaminirane ili obnovljene.

Projekt će biti sproveden uz zajedničko upravljanje⁴ sa IAEA putem jednog sporazuma o doprinosu sa IAEA za iznos od 300.000 eura, koji će biti zaključen u trećem kvartalu 2010. godine. Ova sprovedba će biti u skladu sa uvjetima Okvirnog finansijskog i administrativnog sporazuma (FAFA) između Europske zajednice i Ujedinjenih nacija, koji je potpisan 29. travnja 2003. godine, a kojega je IAEA prihvatila 17. rujna 2004. godine.

Projekt br. 7: „Dekomisija podzemnih rezervoara za tečni transuranijski otpad i pratećih cjevovoda“ dio je aktualnog VIND programa u Srbiji. Glavni cilj projekta je da okarakterizira, odstrani i procesira tečni transuranijski otpad koji je trenutačno uskladišten u podzemnim rezervoarima. Također bi trebao da uključi demontiranje rezervoara i pratećih cjevovoda i upravljanje rezultirajućim radioaktivnim otpadom. Važan čimbenik projekta je da osigura pomoć za Nuklearni institut Vinča u svezi sa revizijom izvješća o analizi sigurnosti, uključujući konceptualni projektni pristup, koji bi trebao biti podnesen nuklearnom regulatornom tijelu u Srbiji prije početka radova. Oporavak okolnih područja, ukoliko je on potreban, uključujući raspored čistih/oslobođenih materijala i stvaranje uvjra za odlaganje proizvedenog otpada niske razine, čini dio ovog projekta.

Projekt br. 8: „Dio 2 projekta za prepakiranje i transport potrošenog nuklearnog goriva“ sastojat će se od osiguranja dodatne potpore za VIND program u Srbiji za pripremu i transport potrošenog nuklearnog goriva koje sadrži visoko obogaćeni uranijum, koje je trenutačno uskladišteno u Nuklearnom institutu Vinča, u Rusku Federaciju. Zahvaljujući ovoj potpori, sve aktivnosti u svezi sa vraćanjem potrošenog nuklearnog goriva u zemlju porijekla, Rusku Federaciju, bit će financirane od strane nekoliko međunarodnih donatora, uključujući Europske zajednice i Srbiju (ukupni troškovi „Programa vraćanja potrošenog nuklearnog goriva u zemlju porijekla, Rusku Federaciju“ iznose oko 36.000.000 eura).

Projekt br. 9: „Jedinica za upravljanje projektom za podržane projekte EU“ je projekt potpore za sedam projekata financiranih od strane EU, koji su već programirani u sklopu IPA 2007 i 2008 u Nuklearnom institutu Vinča i za tri dodatna, koji će biti financirani u sklopu IPA 2009. Ima za cilj da osigura dodatnu potporu za IPA projekt za 2008. godinu na istu temu. Putem ovog projekta bit će dana pomoć u planiranju svakog projekta i aktivnosti; razvoju i održavanju projektnih rasporeda, uključujući raspored svake aktivnosti i ulaganja sredstava kako bi se osigurao pravovremen svršetak i uspješno dosezanje općih ciljeva i ciljeva performanse.

Projekti br. 7, br. 8 i br. 9 bit će sprovedeni uz zajedničko upravljanje sa IAEA⁵ putem sporazuma o doprinosu sa IAEA za ukupan iznos od 4.700.000 eura (projekt br. 7 – 1.000.000 eura, projekt br. 8 – 3.300.000 eura i projekt br. 9 – 400.000 eura, ponaosob).

Sporazum o doprinosu, koji obuhvata projekte 7, 8 i 9, trebao bi biti zaključen u drugom kvartalu 2010. godine, sukladno uvjetima Okvirnog finansijskog i administrativnog sporazuma (FAFA) između Europske zajednice i Ujedinjenih nacija, koji je potpisan 29. travnja 2003. godine, a koji je IAEA prihvatila 17. rujna 2004. godine.

Uzimajući u obzir značajne aktivnosti tehničke pomoći koje sprovodi i koordinira IAEA u Nuklearnom institutu Vinča, u okviru projekata br. 6, br. 7, br. 8 i br. 9, smatra se da je od važnosti da se ti projekti sprovedu u zajedničkom upravljanju sa ovom Agencijom. Na ovaj način će se izbjeći preklapanje tehničke pomoći, te može doći do razvoja sinergije.

⁴ Prema Članu 53d Finansijske regulative.

⁵ Pogledati fusnotu br. 4.

Projekt br. 10: „Upravljanje zapečaćenim radioaktivnim izvorima, uključujući radioaktivne gromobrane“ je regionalni projekt koji pokriva bivšu Jugoslovensku Republiku Makedoniju, Crnu Goru i Kosovo. Njegov primarni cilj je da identificira mjesta gdje su pohranjeni zapečaćeni radioaktivni izvori (ili instalirani u slučaju radioaktivnih gromobrana) i da pripremi iscrpan plan za njihovo buduće otklanjanje, transport, demontiranje (u slučaju radioaktivnih gromobrana), obradu, uvjetovanje i pohranjivanje, u skladu sa *acquis*-om Zajednice i najboljim praksama EU. Drugi dio projekta će se sastojati od sprovedbe plana. S obzirom da projekt zahtijeva dostupnost postrojenja za obradu i pohranjivanje radioaktivnog otpada, radna komponenta projekta ograničena je na bivšu Jugoslovensku Republiku Makedoniju i Crnu Goru. Za Kosovo, projekt će se sastojati od izgradnje odgovarajućeg postrojenja koje će na kraju obaviti ove operacije. Uzimajući u obzir činjenicu da bi iscrpan plan trebao uključiti izvješće o sigurnosti, koje bi trebalo biti odobreno od strane regulatornih tijela, projekt, također, uključuje komponentu regulatorne pomoći.

Jedan servisni ugovor, jedan ugovor o radovima i jedan ugovor o nabavi za iznos od 350.000 eura, 900.000 eura i 100.000 eura ponaosob, bit će zaključeni nakon javnih natječaja koji će biti zasebno pokrenuti u prvom kvartalu 2010. godine, prvom kvartalu 2010. godine i drugom kvartalu 2010. godine. Supervizija radne komponente projekta čini dio servisnog ugovora.

Projekt br. 11: „Jačanje sustava dozimetrijske kontrole za profesionalno izložene radnike i pacijente“ je regionalni projekt, koji pokriva Bosnu i Hercegovinu i Kosovo. Svrha projekta je da poboljša dozimetrijsku kontrolu pacijenata i radnika izloženih joniziranoj radijaciji u medicinskim i drugim ustanovama u Bosni i Hercegovini i na Kosovu, putem:

- Poboljšanja tehničkog kapaciteta u okviru dva instituta za javno zdravlje u Bosni i Hercegovini (Sarajevo i Banjaluka), kao i Instituta za profesionalnu medicinu na Kosovu (Obilić);
- Pomoći u utvrđivanju odgovarajućih procedura, formiranju baza podataka, procjeni izlaganja i razvoju QA/QC u dozimetrijskim servisima;
- Dopremanja i instalacije dozimetrijske opreme;
- Obuke kadra uključenog u projekt putem državnih i međunarodnih tečaja, stipendija, znanstvenih posjeta i pomoći stručnjaka.

Jedan servisni ugovor i jedan ugovor o nabavi za iznos od 250.000 eura i 410.000 eura ponaosob bit će zaključeni nakon javnih natječaja koji će biti pokrenuti zasebno u prvom kvartalu 2010. godine i prvom kvartalu 2011. godine.

Projekt br. 12: „Tehnička potpora za IPA horizontalni program o nuklearnoj sigurnosti i zaštiti od radijacije“ trebala bi omogućiti da DG Proširenje bolje upravlja svim projektima koje financira IPA, zahvaljujući tehničkoj ekspertizi Zajedničkoga istraživačkoga centra - Institut za energiju (JRC-IE) u Petenu. Ova potpora bit će najvećim dijelom koncentrirana na pripremu ili reviziju nadležnosti nuklearnih projekata, učešće u evaluaciji povjerenstava za javne natječaje, početak sprovedbe, napredovanje i zaključenje sastanaka tijekom sprovedbe projekta i evaluacije postignutih rezultata. Također će uključivati potvrdu zahtjeva za isplatu koje DG Proširenje redovito dobija od Korisnika Phare/IPA nuklearnih projekata.

Administrativni aranžman za iznos od 314.000 eura bit će zaključen sa JRC-IE u prvom kvartalu 2010. godine.

2. c Pregled prethodno dodijeljene i aktualne pomoći uključujući i izvučene pouke

Tijekom perioda od 2001. do 2006. godine, nuklearne aktivnosti vođene u okviru Phare programa nuklearne sigurnosti bile su usmjerene na niz radioloških pitanja koja su slična onima razmatranima za Zapadni Balkan, tj. regulatorna potpora, upravljanje zapečaćenim radioaktivnim

izvorima, zaštita od radijacije, upravljanje radioaktivnim otpadom, dekomisija nuklearnih instalacija, i pripremljenost na hitne slučajeve. Većina ovih projekata sprovedena je sukladno Decentraliziranom sustavu sprovedbe. U znatnoj mjeri su poboljšali radiološku situaciju u Centralnoj Europi i istočnim zemljama, koja je postala slična onoj koja postoji u starijim zemljama članicama EU. Glavne pouke su vezane za tehničku složenost projekata, koje su, uopćeno gledajući, zahtijevali više vremena nego što je očekivano za pripremu i finalizaciju vezanih dosijea javnih natječaja. U nekim slučajevima, krajnji rokovi za ugovaranje ne mogu se ispoštovati usljed nedostatka tehničke ekspertize iz samih korisničkih organizacija. Također, Delegacije Europske komisije nisu uvijek posjedovale odgovarajuće tehničko iskustvo kako bi na adekvatan način pratile sprovedbu projekata. Kao rezultat, DG Proširenje obično ne dobija nikakav tehnički feed-back koji bi mogao da utječe na nove programske aktivnosti. S obzirom da većina nuklearnih projekata koje financira IPA podliježe centraliziranom upravljanju, očekuje se da će se ova situacija poboljšati u bliskoj budućnosti, zahvaljujući posebice tehničkoj potpori koju u DG Proširenju donose nuklearni stručnjaci JRC-IE.

Sprovedba nuklearnih projekata koje financira IPA, a koji su programirani u 2007. godini, počela je krajem 2008. ili početkom 2009. godine. U slučaju Bosne i Hercegovine, Kosova, Srbije i u manjoj mjeri Crna Gora, njihova sprovedba je trenutačno usporena zbog kasne uspostave nacionalnog nuklearnog regulatornog tijela, koje predstavlja preduvjet za bilo koji vid poboljšanja sigurnosti i bezbjednosti u nuklearnom sektoru. Najnovije informacije su prilično optimistične i većina ovih Korisnika bi trebala imati potpuno funkcionalne vlasti za nuklearnu sigurnost do kraja 2009. godine.

Do sada, IAEA potpora za VIND program u Srbiji pokazala se iznimno uspješnom. Izgrađen je niz postrojenja na licu mjesta, uključujući spremišta za radioaktivni otpad. Postrojenje za obradu i stvaranje uvjeta za odlaganje otpada trebalo bi da bude u potpunosti funkcionalno do kraja 2009. godine. Sva nuklearna postrojenja su ograđena i osigurana. Servis za zaštitu od radijacije je stavljen u funkciju. Međutim, iskustva iz proteklih pet godina pokazala su da svi projekti moraju biti pažljivo kontrolirani. Zbog toga se uspostava Jedinice za upravljanje projektom na licu mjesta u Vinči smatra ključnim pitanjem za uspješnu sprovedbu znatnog broja projekata, koji dobijaju potporu međunarodnih donatora, uključujući Europske zajednice.

Kada su u pitanju svi nuklearni projekti u Vinči, sastanci koordinatora se održavaju u Beču u prostorijama IAEA, dva ili tri puta godišnje. Pored toga, Nuklearni institut Vinča i IAEA za usluge Komisije najmanje dva puta godišnje organiziraju monitoring misije na licu mjesta u Vinči.

IAEA koordinira cijeli VIND program i dobija financijske doprinose i donacije iz niza zemalja (npr. SAD, Češka Republika), kao i iz IPA-e.

Koherentnost pristupa sa Institutom za suradnju u svezi sa pitanjima nuklearne sigurnosti (INSC) osiguran je putem bliskih kontakata i razmjene informacija sa članovima INSC Komiteta.

2. d Horizontalna pitanja

Sprovedba projekata br. od 1 do 12 značajno će doprinijeti poboljšanju zaštite čovjeka i životne sredine od jonizirane radijacije u zemljama Zapadnog Balkana. Oni će također doprinijeti smanjenju izlaganja joniziranoj radijaciji za pacijente i radnike u medicinskim ustanovama. Kao opće pravilo, poboljšanje tehničkog kapaciteta organa za nuklearnu sigurnost može imati samo pozitivan utjecaj na monitoring radioaktivnosti i kontrolu radioaktivnih materijala na području Zapadnog Balkana.

2. e Uvjeti

Sprovedba projekata br. 2, 3, 4, 6, 7, 10 i 11 u okviru ovog programa obuhvata sljedeće preduvjete:

- Nacionalna regulatorna tijela na polju nuklearne sigurnosti i zaštite od radijacije ustanovljena su u skladu sa zakonom i djeluju u tijeku pokretanja projekta (objavljivanje izvješća o nabavi). Važno je naglasiti da ovaj uvjet, koji je korišten tijekom prošlih IPA aktivnosti programiranja, sve manje predstavlja izvor zabrinutosti. Sa izuzetkom Kosova, sve zemlje Zapadnog Balkana su sada u skladu sa zakonom uspostavile nuklearna regulatorna tijela. U principu, ovo bi, također, trebao biti slučaj do kraja 2009. godine kada je u pitanju Kosovo.

2. f Mjerila (referentne tačke)

	2010.		2011. (kumulativno)	
	EU	NF*	EU	NF*
Sporazumi o doprinosu sa IAEA	2	-	2	-
Broj pokrenutih javnih natječaja	10	1	14	3
Administrativni aranžman sa JRC-IE (Peten)	1		1	
Stopa ugovaranja (%)	77	33	100	100

* u slučaju naprednoga državnog sufinanciranja

Projekt br. 3 Poboljšanje kapaciteta Centra za obuku za zaštitu od radijacije u Banjaluci (Bosna i Hercegovina)	80 000	80 000	100	-	-	260 000	200 000	77	60 000	23	340 000	280 000	-
Projekt br. 4 Jačanje tehničkih kapaciteta za kontrolu radionuklida u okolišu (Bosna i Hercegovina)	135 000	135 000	100	-	-	215 000	160 000	74	55 000	26	350 000	295 000	-
Projekt br. 5 Pojačanje zaštite od radijacije i nuklearne sigurnosti putem poboljšanja kapaciteta CETI (Crna Gora)	-	-	-	-	-	138 000	105 000	76	33 000	24	138 000	105 000	-
Projekt br. 10 Upravljanje zapečaćenim radioaktivnim izvorima i posebice radioaktivnim gromobranima (bivša Jugoslovenska Republika Makedonija, Crna Gora i	350 000	350 000	100	-	-	1 000 000	1 000 000	100	-	-	1 350 000	1 350 000	-

3.1.2. Tabela za projekte koji će biti sprovedeni uz zajedničko upravljanje sa IAEA

Zajedničko upravljanje	Izgradnja institucija (IB)				Ulaganje (INV)				Ukupno (IB + INV)	Ukupan doprinos IPA Zajednice	
	Ukupni javni troškovi	Doprinos IPA Zajednice	Državni javni doprinos*	Ukupni javni troškovi	Doprinos IPA Zajednice	Državni javni doprinos*	Ukupan doprinos IPA Zajednice				
	EUR (a)=(b)+(c)	EUR (b)	EUR (c)	EUR (d)=(e)+(f)	EUR (e)	EUR (f)					
		% ⁽¹⁾	% ⁽¹⁾		% ⁽¹⁾	% ⁽¹⁾		EUR (g)=(a)+(d)	EUR (h)=(b)+(e)	% ⁽²⁾	
Prioritetna os 3	Sposobnost preuzimanja obveza Članstva i približavanja Europskim standardima										
Projekt br. 6: Sprovedba preporuka istraživanja radioaktivnosti (Srbija)	-	-	-	300 000	300 000	-	300 000	300 000	-	300 000	-
Projekt br. 7: Zatvaranje podzemnih rezervoara za tečni transuranijski otpad i pratećih cjevovoda (Srbija)	-	-	-	1 000 000	1 000 000	-	1 000 000	1 000 000	-	1 000 000	-
Projekt br. 8: Dio 2 Projekta za prepakiranje i transport potrošenog nuklearnog goriva (Srbija)	-	-	-	3 300 000	3 300 000	-	3 300 000	3 300 000	-	3 300 000	-
Projekt br. 9: PMU za EU-podržani projekti (Srbija)	400 000	400 000	100	-	-	-	-	400 000	-	400 000	-
UKUPNO	400 000	400 000	100	4 600 000	4 600 000	-	4 600 000	4 600 000	-	5 000 000	59

* Doprinos (javni i privatni državni i/ili međunarodni doprinos) osiguran od strane državnih partnera.

(1) Iskazano u % ukupnih troškova IB ili INV (stubac (a) ili (d)).

(2) Samo redovi prioritete osi. Iskazano u % ukupnog iznosa za stubac (h). Pokazuje relativnu težinu prioriteta na ukupni doprinos IPA Zajednice od ukupnog FP.

3.1.3. Tabela u kojoj se sumira IPA potpora u skladu sa usvojenim načinom upravljanja

Prioritetna os 3	Sposobnost preuzimanja obveza Članstva i približavanja Europskim standardima													
	Izgradnja institucija (IB)					Ulaganje (INV)					Ukupno (IB + INV)	Ukupan doprinos IPA Zajednice		
	Ukupni javni troškovi	Doprinos IPA Zajednice	Državni javni doprinos*	Ukupni javni troškovi	Doprinos IPA Zajednice	Državni javni doprinos	Ukupno javni troškovi	Doprinos IPA Zajednice	Državni javni doprinos					
EUR (a)=(b)+(c)	EUR (b)	% ⁽¹⁾	EUR (c)	EUR (d)=(e)+(f)	EUR (e)	% ⁽¹⁾	EUR (d)=(e)+(f)	EUR (e)	EUR (f)	% ⁽¹⁾	EUR (g)=(a)+(d)	EUR (h)=(b)+(e)	% ⁽²⁾	
Centralizirano upravljanje	1 234 000	1 229 000	99	5 000	2 654 000	2 271 000	86	2 654 000	2 271 000	383 000	14	3 888 000	3 500 000	41
Zajedničko upravljanje	400 000	400 000	100	-	4 600 000	4 600 000	100	4 600 000	4 600 000	-	-	5 000 000	5 000 000	59
UKUPNO	1 634 000	1 629 000	99	5 000	7 254 000	6 871 000	95	7 254 000	6 871 000	383 000	5	8 888 000	8 500 000	100

(1) Iskazano u % ukupnog troška IB ili INV (stubac (a) ili (d)).

(2) Samo redovi prioritetne osi. Iskazano u % ukupnog iznosa za stubac (h). Pokazuje relativnu težinu načina upravljanja sa referencom na ukupni doprinos IPA Zajednice od ukupnog FP.

3.2 Principi sufinanciranja koji se primjenjuju na projekte koji se financiraju u okviru programa

Za projekte koji će biti sprovedeni putem centraliziranog upravljanja (projekti br. 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11 i 12), doprinos Zajednice predstavlja 90% ukupnog proračuna dodijeljenog za ovaj dio programa. On je obračunat u odnosu na prihvatljive rashode, koji se zasnivaju na ukupnim rashodima. Koristit će se naporedno sufinanciranje. Zahtjevi za sufinanciranje za IB i INV na razini projekta usuglašeni su sa projektima br. 1, 2, 3, 4, 5, i 11. Nije planirano sufinanciranje za projekt br. 10, koji predstavlja regionalni projekt. Projekt br. 12 odnosi se na administrativni aranžman sa Zajedničkim istraživačkim centrom. Ova aktivnost ne zahtijeva sufinanciranje.

Za projekte koji će se sprovesti putem zajedničkog upravljanja sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (projekti br. 6, 7, 8 i 9), doprinos Zajednice čini 100% ukupnog proračuna dodijeljenog za ovaj dio programa. On je obračunat u odnosu na prihvatljive rashode, koji se zasnivaju na ukupnim rashodima.

Međutim, svi projekti koji bi trebali biti sprovedeni uz zajedničko upravljanje sa IAEA, podržavaju VIND program u Nuklearnom institutu Vinča u blizini Beograda u Srbiji. Na razini cijelog programa osigurano je zajedničko sufinanciranje od strane međunarodnih donatora, a doprinos same Srbije i IPA doprinos (oko 7.8 milijuna eura) čine samo mali dio ukupnih rashoda (oko 36 milijuna eura).

4. SPROVEDBENI ARANŽMANI

4.1 Metod sprovedbe

Za projekte br. 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11 i 12, program će biti sproveden na centraliziranoj osnovi od strane Europske komisije, sukladno Članku 53a Financijske regulative⁶ i odgovarajućih odredbi Pravila sprovedbe⁷. Osobito, projekt br. 12 će biti sproveden putem administrativnog aranžmana sa Zajedničkim istraživačkim centrom.

Za projekte br. 6, 7, 8 i 9, program će biti sproveden od strane Europske komisije uz zajedničko upravljanje sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju, slijedeći Članak 53d Financijske regulative i odgovarajuće odredbe Pravila sprovedbe. U ovom cilju, Komisija i IAEA će zaključiti dva Sporazuma o doprinosu (jedan za projekt br. 6 i drugi za projekte br. 7, 8 i 9), sukladno Okvirnim financijskim i administrativnim sporazumom (FAFA).

4.2 Opća pravila za nabavu i procedure dodjele grantova

Za projekte br. 1, 2, 3, 4, 5, 10 i 11 nabava će slijediti odredbe II dijela, Naslov IV Financijske regulative i II dijela, Naslov III, Poglavlak 3 Pravila sprovedbe, kao i kao i pravila i procedure za servisne ugovore, ugovore o nabavama i ugovore o radovima, koji se financiraju iz općeg proračuna Europskih zajednica sa ciljem suradnje sa trećim zemljama, a koje je Komisija usvojila 24. svibnja 2007. godine (C(2007)2034).

⁶ Pravilo 1605/2002 (OJ L 248, 16.9.2002, p.1).

⁷ Pravilo 2342/2002 (OJ L 357, 31.12.2002, p. 1).

Komisija će također koristiti proceduralne smjernice i standardne predloške i modele koji olakšavaju primjenu prethodno navedenih pravila koja su data u „Praktičnom vodiču kroz procedure ugovaranja za spoljašnje aktivnosti EK“ („Praktični vodič“), koji je objavljen na web stranici EuropeAid⁸ na datum iniciranja procedure nabave ili dodjele granta.

Za projekte br. 6, 7, 8 i 9, Opća pravila za procedure nabave ili dodjele granta bit će definiana u okviru Sporazuma o doprinosu između Komisije i IAEA, na osnovu koga će biti sproveden takav program/aktivnost.

5. PRAĆENJE I EVALUACIJA

5.1 Praćenje (monitoring)

Komisija može poduzeti bilo koje aktivnosti ukoliko ih smatra nužnim za praćenje programa i za projekte u sklopu zajedničkog upravljanja sa IAEA, ove aktivnosti mogu da se sprovedu u suradnji sa IAEA.

5.2 Evaluacija

Programi bi trebali biti predmet *ex ante* evaluacija, kao i prijelaznih, kada je to primjenljivo, *ex post* evaluacija sukladno Člancima 57 i 82 IPA Pravila sprovedbe⁹, sa ciljem unaprijeđenja kvalitete, učinkovitosti i konzistentnosti pomoći iz fondova Zajednice, te strategije i sprovedbe programa.

Rezultati *ex ante* i prijelazne evaluacije trebaju se uzimati u obzir u ciklusu planiranja i sprovedbe.

Komisija također može sprovesti strateške evaluacije.

6. REVIZIJA, FINACIJSKA KONTROLA I MJERE PROTIV PREVARE

Računi i operacije svih strana uključenih u sprovedbu ovog programa, kao i svih ugovora i sporazuma na osnovi kojih se sprovodi ovaj program, podliježu, s jedne strane, nadzoru i finacijskoj kontroli od strane Komisije (uključujući Europski ured za borbu protiv prijevara), koji mogu vršiti provjere po sopstvenom nahođenju, bilo sami ili putem spoljnih revizora i, s druge strane, revizijama od strane Europskog suda revizora. Ovo uključuje mjere poput *ex ante* potvrde javnih natječaja i ugovaranja koje je sprovela Delegacija u državi korisnici.

Da bi se osigurala učinkovita zaštita finacijskih interesa Zajednice, Komisija (uključujući Europski ured za borbu protiv prijevara) može izvršiti provjere na licu mjesta i inspekcije sukladno procedurama predviđenim u Regulativi Vijeća (EC, Euratom) 2185/96¹⁰.

Kontrole i revizije koje su prethodno opisane primjenjive su na sve ugovarače, podugovarače i korisnike grantova koji su primili sredstva Zajednice.

⁸ http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/implementation/practical_guide/index_en.htm

⁹ Regulativa komisije (EC) br. 718/2007 od 12. lipnja 2007. godine (OJ L 170, 29.6.2007, str. 1).

¹⁰ OJ L 292, 15.11.1996, str. 2.

7. NEZNATNA PRERASPODJELA SREDSTAVA

Službenik ovlašten od strane delegacije (AOD), ili službenik ovlašten od strane poddelegacije (AOSD), u skladu sa delegiranjem ovlasti koje su mu povjerene od strane AOD, te u skladu sa principima razboritog financijskog upravljanja, može da izvrši neznatnu preraspodjelu sredstava bez potrebe za mijenjanjem odluke o financiranju. U ovom kontekstu, kumulativne preraspodjele koje ne premašuju 20% ukupnog iznosa dodijeljenog za realizaciju programa, čiji je limit 4 milijuna eura, neće biti od značaja, s obzirom da ne utječu na prirodu i ciljeve programa. IPA Komitet će biti informiran o spomenutoj preraspodjeli sredstava.

8. OGRANIČENE IZMJENE U SPROVEDBI PROGRAMA

Ograničene izmjene u sprovedbi programa koje utječu na osnovne čimbenike koji su navedeni u Članku 90 Pravila sprovedbe Financijske regulative, koje su indikativne prirode¹¹, mogu se poduzeti od strane službenika ovlaštenog od strane delegacije (AOD), ili službenika ovlaštenog od strane poddelegacije (AOSD), u skladu sa delegiranjem ovlasti koje su mu povjerene od strane AOD, u skladu sa principima razboritog financijskog upravljanja, bez potrebe za mijenjanjem odluke o financiranju.

Potvrđujem da ovaj prevod potpuno odgovara izvorniku koji je sastavljen na engleskom jeziku.

Br. dnevnika:

Datum:

Mjesto:

ZINAJDA HRVAT

Stalni sudski tumač za engleski jezik.

¹¹ Ovi suštinski elementi indikativne prirode su, za grantove, indikativni iznos poziva za prijedloge i, za nabave, indikativni broj i vrsta predviđenih ugovora i indikativni vremenski okvir za pokretanje postupaka nabave.